

Lekcje muzealne

Muzeum im. ks. Józefa Jarzębowskiego w Licheniu Starym

Jak zainteresować dzieci i młodzież historią?
Jak rozbudzić w nich chęć poznania losów swojego kraju?
Rozwiązaniem może być lekcja muzealna.

W czasie lekcji prowadzonej na terenie muzeum, poprzez bliski kontakt z historycznymi pamiątkami, uczniowie mogą przenieść się w samo serce historii. Taka forma przekazu rozbudza naturalną ciekawość dzieci i młodzieży, a zdobyta wiedza na długo zapada w pamięć.

Kto może wziąć udział w lekcji?

Lekcje muzealne skierowane są do dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów wszystkich klas szkół podstawowych oraz młodzieży szkół średnich. Grupa biorąca udział w lekcji muzealnej nie może liczyć więcej niż 20 osób.

W przypadku większej liczby uczniów konieczny jest podział na grupy.

Nauczyciele i opiekunowie grup są także uczestnikami zajęć i współuczestniczą w realizacji lekcji muzealnej.

Jak długo trwa lekcja muzealna?

Czas trwania lekcji to 60-90 minut. Lekcje odbywają się od wtorku do piątku, w godz. od 10.00 do 15.00, po uprzednim mejlowym umówieniu terminu. Lekcje prowadzą pracownicy muzeum.

W jaki sposób prowadzone są lekcje?

Uczestnicy lekcji muzealnych mają bezpośredni dostęp do eksponatów muzealnych prezentowanych przez osobę prowadzącą. Przyswojenie wiadomości ułatwiają projekcje filmowe oraz urządzenia multimedialne, gry edukacyjne, quizy, zajęcia plastyczne i praktyczne.

Informacje i zapisy

muzeum

ks. Józefa Jarzębowskiego MIC
w Licheniu Starym

ul. Klasztorna 4, 62-563 Licheń Stary

tel. (+48) 63 270 86 35

e-mail: muzeum@lichen.pl

Jak umówić się na lekcje ?

Przy zamawianiu prosimy o precyzyjne podanie: tematu lekcji, terminu zajęć, liczebności grupy, adresu szkoły, nazwiska i numeru telefonu nauczyciela opiekującego się grupą.

Lekcje należy zamawiać przynajmniej z dwutygodniowym wyprzedzeniem.

Przyjazd należy telefonicznie potwierdzić na 2 dni przed terminem lekcji.

W przypadku rezygnacji prosimy o jak najwcześniejszą informację.

Pracownik muzeum o wyznaczonej godzinie oczekuje na grupę, która zamówiła lekcję muzealną. Prosimy o przestrzeganie punktualności. Zajęcia z grupą spóźnioną ponad 15 min mogą zostać skrócone lub odwołane.

PRZEDSZKOLA

Dzieci 3-4 lata

Barwy podstawowe i pochodne

Żółty, czerwony, niebieski. Jakie jeszcze kolory znają dzieci? Co się stanie, gdy połączymy ze sobą żółty i niebieski, żółty i czerwony, czerwony i niebieski? Dzieci zostaną uczniami w pracowni mistrza malarstwa i będą mu pomagać w porządkowaniu farb 😊. Na zajęciach przedszkolaki poszukają na obrazach barw podstawowych i pochodnych oraz spróbują uzyskać wszystkie kolory tęczy. Zrobimy też kolorowy deszcz 😊.

Dzieci 5-6 lat

Zabawy z barwami

Przedszkolaki jako początkujący artyści poszukają barw ciepłych i zimnych, podstawowych i pochodnych, kontrastowych i uzupełniających. W galerii obrazów w Sali Sztuki Sakralnej wspólnie zastanowimy się, co sprawia, iż jedne obrazy wydają się nam wesołe, inne zaś smutne. Na obrazach i w salach muzealnych poszukamy kolorowych zwierząt.

Pory roku, pory dnia

Natura od zawsze inspirowała artystów. Na zajęciach dzieci przekonają się, czy łatwo można przedstawić noc, czy też upalny, wietrzny bądź mroźny dzień. Ilu kolorów potrzeba, żeby namalować śnieg 😊. Dzieci poznają tajniki pracy malarza pejzażysty.

Świat księżniczek i rycerzy

Dzieci obejrzą przedmioty, które powstały w czasach rycerzy i królów. Porozmawiamy o tym, jak wyglądało życie w zamku, a jak w szlacheckim dworku. Dowiedzą się także, jakie cechy charakteru wyróżniały rycerza. Samodzielnie wykonają koronę dla królowny i pas rycerski dla rycerza 😊.

Prawdziwa historia świętego Mikołaja

Gdzie i kiedy żył święty Mikołaj? Jakie imiona nosili Trzej Królowie i jak ich przedstawiano? Dzieci obejrzą sceny z historii Bożego Narodzenia tworzone przez artystów różnych epok.

Na koniec wykonają własnoręcznie kartki świąteczne.

Lekcja przeprowadzana wyłącznie w grudniu, rezerwacje od września.

W malarskiej pracowni

Dzieci dowiedzą się, co jest potrzebne malarzowi do pracy. Czym jest talent. Gdzie pracuje artysta. Podczas spotkania pokażemy, co każdy malarz powinien wiedzieć o sztuce malowania, jak wygląda jego pracownia oraz jakich narzędzi używa do tworzenia swoich prac. Dzieci zostaną uczniami w pracowni mistrza malarstwa i będą pomagać mu w porządkowaniu farb.

SZKOŁA PODSTAWOWA

Klasy 1-3

Muzeum od kuchni

W czasie zwiedzania sal muzealnych porozmawiamy o tym, czym jest muzeum i jakie pełni funkcje. Dzieci dowiedzą się kto pracuje w muzeum i nauczą się podstawowych terminów z muzealnego słownika. Dowiedzą się, jaka jest różnica między zabytkiem a eksponatem. Uczniowie samodzielnie założą uproszczoną kartę muzealną wybranego eksponatu, co sprawi, że przez chwilę poczują się jak prawdziwi muzealnicy.

W pracowni malarza

Co jest potrzebne artyście malarzowi? Czym jest talent? Gdzie pracuje artysta? Podczas lekcji opowiemy, jak wygląda dziś a jak wyglądała kiedyś pracownia malarska. Pokażemy narzędzia, które w swojej pracy używa artysta malarz. Dzieci pomogą artyście w wykonaniu obrazu i dobraniu właściwych kolorów.

Rysunek dla początkujących

Węgiel, pastel, ołówek, piórko. Szukamy odpowiedzi na pytania: Czym rysować, by osiągnąć wybrany efekt? Czy podłoże ma znaczenie dla dzieła? Czy artysta może na jednym rysunku mieszać techniki? A jak rysowali wielcy artyści? Na zakończenie dzieci wykonają dowolny rysunek wybraną techniką lub techniką mieszaną.

„Uczniom podobało się projektowanie koszulki, eksponaty muzealne, układanie mapy Polski przed rozbiorami, odczytywanie starych dokumentów i filmy. Uczniowie zapamiętali nazwiska bohaterów i ich ważne losy. Dziękujemy!”

Świat księżniczek i rycerzy

Dzieci obejrzą przedmioty, które powstały w czasach rycerzy i królów. Porozmawiamy o tym, jak wyglądało życie w zamku, a jak w szlacheckim dworze. Dowiedzą się także, jakie cechy charakteru wyróżniały rycerza. Samodzielnie wykonają koronę dla królowny i pas rycerski dla rycerza 😊.

Prawdziwa historia świętego Mikołaja

Gdzie i kiedy żył święty Mikołaj? Jakie imiona nosili Trzej Królowie i jak ich przedstawiano? Dzieci obejrzą sceny z historii Bożego Narodzenia tworzone przez artystów różnych epok. Na koniec wykonają własnoręcznie kartki świąteczne. Lekcja przeprowadzana wyłącznie w grudniu, rezerwacje od września.

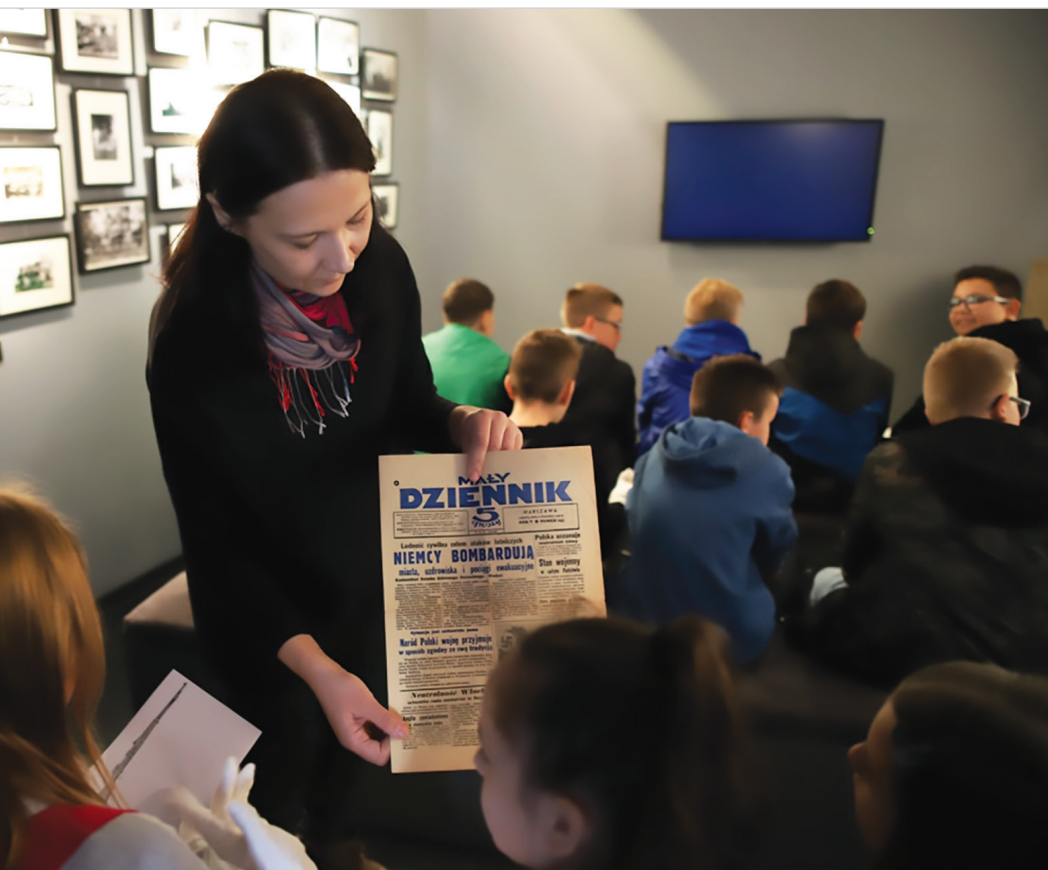
„Prowadzący lekcję z pasją i wiedzą wprowadził uczniów w tematykę powieści Sienkiewicza i przybliżył uczniom sylwetkę tego pisarza. Ponadto lekcja była prowadzona w ciekawy sposób z wykorzystaniem wielu metod aktywizujących uczniów”.

Klasy 4-8

Świat mitów

Kultury europejskiej nie można wyobrazić sobie bez starożytnej Grecji i Rzymu. Mity antyczne zawsze były źródłem alegorii i symboli oraz natchnieniem dla twórców dzieł sztuki. Dzieci zobaczą oryginalne grafiki z XVII w. pełne mitologicznych symboli, odszukają mitologiczne bóstwa i elementy dekoracyjne związane z wierzeniami Greków i Rzymian.

Na zakończenie rozwiążą quiz sprawdzający wiedzę zdobytą podczas lekcji (łącznie obrazu z tekstem).

Biblia w obrazach

Uczestnicy lekcji poznają obrazy przedstawiające opowieści ze Starego i Nowego Testamentu. Opowiemy o najważniejszych tematach zaczerpniętych z Pisma Świętego oraz zapoznamy się z różnymi sposobami przedstawienia ich w sztuce. Na oryginalnych grafikach z XVII-XVIII w. poszukamy biblijnych opowieści. Dzieci, rozwiązując biblijny quiz, sprawdzą wiedzę, którą zdobyły podczas lekcji.

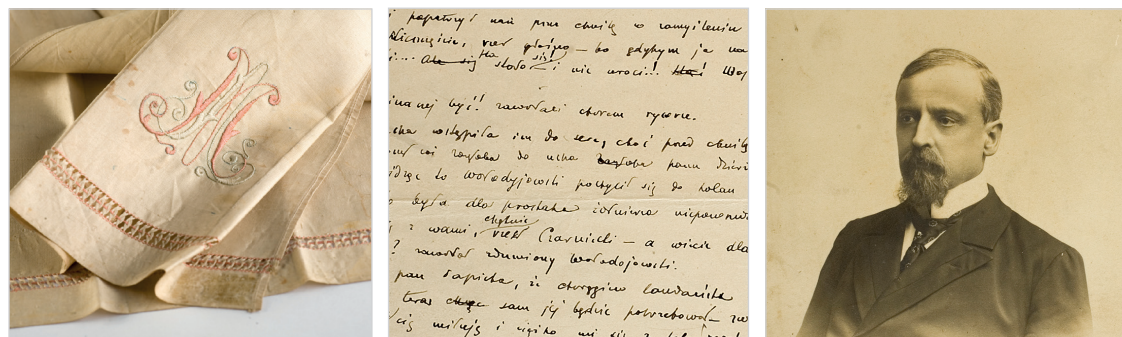
Język sztuki dla początkujących

Wolor, światłocień, perspektywa, kompozycja – co oznaczają te terminy? Jak się nimi posługiwać? Prezentując uczniom dzieła zgromadzone w muzeum, przybliżymy im zagadnienia formalne i podstawowy słownik pojęć z historii sztuki. Uczestnicy lekcji samodzielnie wykonają rysunek z zastosowaniem perspektywy.

Ku pokrzepieniu serc – Henryk Sienkiewicz

Kim był Henryk Adam Aleksander Pius Sienkiewicz? Gdzie się urodził? Jakim był uczniem? Czy pisanie nie sprawiało mu problemu? W trakcie lekcji odpowiemy na wszystkie te pytania 😊.

Uczniowie zobaczą oryginalne fragmenty rękopisów Henryka Sienkiewicza – powieści „Potop” oraz „Ogniem i mieczem”. Będą mogli obejrzeć także pierwsze wydania dzieł Sienkiewicza w języku polskim i obcojęzyczne. Wykonają ilustrację do fragmentu powieści lub odtworzą scenkę na podstawie wspólnie czytanego fragmentu.

Od starodruków do internetu, czyli dzieje książki na przestrzeni wieków

Inkunabuł, bordiura, inicjał, starodruk. Co to takiego? Na podstawie muzealnego księgozbioru uczniowie poznają historię książki od okresu średniowiecza do dzisiaj. Samodzielnie zaprojektują i wykonają okładkę książki w stylu średniowiecza.

Patriotyzm, niepodległość

Czym jest niepodległość? Kim jest patriota? Jak Polakom udało się zachować polskość pod zaborami? Jakie mamy obowiązki wobec Ojczyzny? Podczas prezentacji obiektów muzealnych uczniowie poznają historię Polski od czasów Rzeczypospolitej Szlacheckiej do utraty niepodległości w 1795 r. Lekcji towarzyszy wiele eksponatów ilustrujących pojęcia i problematykę tematu. Uczestnicy będą mogli potrzymać w dłoni szablę z XIX w., zobaczyć biżuterię patriotyczną z czasów zaborów oraz obrączkę z zaślubin Polski z morzem w 1920 r. Zaprojektują koszulkę lub biżuterię patriotyczną.

Rysunek dla początkujących

Węgiel, pastel, ołówek, piórko. Czym rysować, by osiągnąć wybrany efekt? Czy podłoże ma znaczenie dla dzieła? Czy artysta może na jednym rysunku mieszać techniki? A jak rysowali wielcy artyści? Rozwiejemy każdą wątpliwość, a na zakończenie uczestnicy lekcji wykonają dowolny rysunek wybraną techniką lub techniką mieszaną.

Jak się kiedyś ubierano?

Szarawary, baczmagi, żupan, karabela, kontusz. Kto to wszystko nosił? Uczniowie poznają historię stroju szlacheckiego i związaną z nim terminologię. Opowiemy również o codziennym życiu szlachty. Uczestnicy lekcji samodzielnie zaprojektują pas kontuszowy lub strój współczesnego szlachcica.

Tajemnice warsztatu grafika

Drzeworyt, miedzioryt, akwaforta, litografia. Jak powstają? Uczestnicy lekcji zapoznają się z poszczególnymi technikami sztuki graficznej. Będą także rozpoznawać je w grafikach z różnych epok.

Zwyczajni ludzie czy bohaterowie?

Co działo się ze „zwykłymi ludźmi” gdy wybuchła II wojna światowa? Jak zmieniło się ich życie? Często musieli opuścić rodzinę i z karabinem w ręku stanąć do walki. Na podstawie obiektów zgromadzonych w muzealnych salach uczniowie poznają historię „zwykłych ludzi-bohaterów”: lotnika, marynarza i żołnierza 2 Korpusu. Zaprojektują kartkę z podziękowaniem dla żołnierza.

Ikonografia – jaki to święty?

Kobieta z wieżą. Święta z mieczem. Biskup z trzema złotymi kulami. W salach muzeum uczestnicy lekcji będą szukać i rozpoznawać świętych na obrazach i grafikach. Na zakończenie, wykorzystując zdobytą wiedzę, będą rysować wybranych świętych i odgadywać kto kogo narysował 😊.

W królewskiej kancelarii

Skryba. Kanclerz. Pisarz. Kim byli? Jak funkcjonowała królewska kancelaria? Uczniowie poznają osoby odpowiedzialne za monarszą korespondencję. Zobaczą oryginalne dokumenty pochodzące z kancelarii polskich królów. Każdy z nich wcieli się w rolę króla lub królowej i napisze list do poddanych 😊.

Jak wyglądał Chrystus?

Czy jest gdzieś portret Chrystusa? Czy ktoś wie, jak wyglądał? Skąd tyle różnych przedstawień Syna Bożego? Acheiropity – co to takiego? Przedstawienia plastyczne Chrystusa dotyczyły najistotniejszego i najtrudniejszego problemu, którym było osobowe ukazanie Boga. Na postawie obrazów w Sali Sztuki Sakralnej omówimy najczęstsze przedstawienia Chrystusa. Dzieci dzięki zebranych informacjom spróbują namalować własny portret Chrystusa.

Jakaż piękna musi być Polska...

Co przeżywały dzieci w 1939 roku? Jak różne były ich losy, dlaczego nie mogli wrócić do Polski? Losy polskiej ludności cywilnej w czasie II wojny światowej widziane oczami dzieci. Poprzez kolejne etapy: od września 1939, przez terror kolejnych dni i deportacje poznamy wojenną tułaczkę i życie na emigracji wielu dzieci. Na podstawie otrzymanych tekstów, uczniowie opowiedzą o losach swoich rówieśników żyjących w czasie II wojny światowej.

Wielcy hetmani. Sztuka wojenna Rzeczypospolitej Polskiej

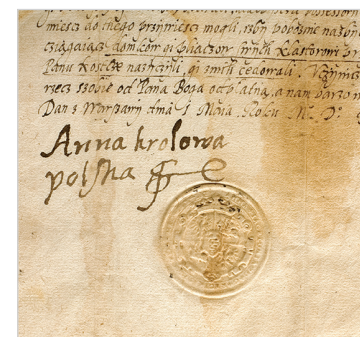
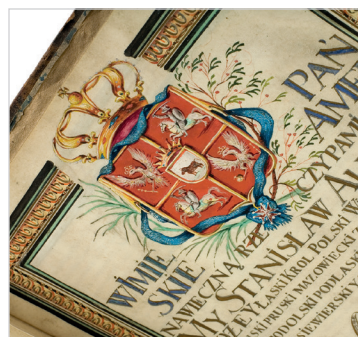
Przez wieki obszar blisko miliona kilometrów kwadratowych powierzchni Rzeczypospolitej wymagał nie tylko doskonałego wojska ale przede wszystkim wybitnych wodzów, którzy byli mistrzami sztuki wojennej. Uczniowie dowiedzą się na czym polegała ich sztuka wojenna i jak była realizowana. Lekcji towarzyszyć będą przykłady szabel z epoki wielkich hetmanów.

Życie codzienne w XIX w.

Konwenanse, zakazy, zabobony czy raczej swoboda i nieliczenie się z nikim? Biedota, żebracy czy bogata szlachta? Romantycy czy realisci? Lekarz czy znachor? Postęp czy zacofanie? Co wiemy o wieku XIX? Poznamy czas wielu kontrastów i czas wielkich przełomów. Czas wielu znanych pisarzy i poetów, malarzy i rzeźbiarzy. Jak wiele pytań może się pojawić, gdy poznamy kilka faktów z dziewiętnastowiecznych zapisków?

Selfie z bohaterem

Czy zrobiłbyś selfie z Sienkiewiczem, Prusem, Orzeszkową, Trauguttem? Co sprawia, że chcemy mieć fotkę z którąś z tych osób. Poznajemy wybranego bohatera i robimy z nim selfie.

„Prowadząca zajęcia w sposób ciekawy zainteresowała nas tematyką niepodległości i patriotyzmu. I chociaż temat wydaje się trudny dla współczesnej młodzieży lekcja była bardzo ciekawa”.

SZKOŁA ŚREDNIA

Świat mitów

Herosi! Heroiny! Kultury europejskiej nie można wyobrazić sobie bez starożytnej Grecji i Rzymu. Mity antyczne zawsze były źródłem alegorii i symboli oraz inspiracją dla twórców dzieł sztuki. Uczniowie zobaczą oryginalne grafiki z XVII w. pełne mitologicznych symboli, odszukają mitologiczne bóstwa i elementy dekoracyjne związane z wierzeniami Greków i Rzymian. Na zakończenie rozwiążą quiz sprawdzający zdobytą wiedzę (łączenie obrazu z tekstem).

Biblia w obrazach

Podczas lekcji uczniowie poznają obrazy przedstawiające opowieści ze Starego i Nowego Testamentu. Przypomnimy najważniejsze tematy zaczerpnięte z Pisma Świętego oraz zapoznamy się z różnymi sposobami przedstawienia ich w sztuce. Na oryginalnych grafikach z okresu XVII-XVIII w. poszukamy biblijnych opowieści. Wiedzę sprawdzimy w biblijnym quizie.

Język sztuki dla średniozaawansowanych

Perspektywa żabia. Kompozycja statyczna. Barwy złamane. Pojęcia związane z językiem, którym posługujemy się, analizując dzieło sztuki. Okaże się przystępny, gdy poznamy jego podstawowe zasady.

W części praktycznej uczniowie wykonają rysunek z zastosowaniem perspektywy.

Ikonografia – jaki to święty?

Kobieta z wieżą. Święta z mieczem. Biskup z trzema złotymi kulami. W salach muzeum uczestnicy lekcji będą szukać i rozpoznawać świętych na obrazach i grafikach. Na zakończenie, wykorzystując zdobytą wiedzę, narysują wybranych świętych i będą odgadywać, kto kogo przedstawił.

Tajemnice warsztatu grafika

Drzeworyt, miedzioryt, akwaforta, litografia. Jak powstają? Uczestnicy lekcji zapoznają się z poszczególnymi technikami. Będą także rozpoznawać je w grafikach z różnych epok.

Świat symboli

Jak wyobrazić miłość? Jak namalować nienawiść? Co to jest symbol?

Na oryginalnych grafikach z XVII-XVIII w. ze zbiorów muzeum poszukamy symbolicznych przedstawień tych i innych uczuć.

Na zakończenie uczestnicy wykonają kartki z wyznaniem miłości bez słów, za pomocą symboli.

Wrzesień 1939.

Julien Bryan, amerykański korespondent w oblężonej Warszawie

Uczestnicy lekcji zapoznają się z przebiegiem kampanii wrześniowej i uwarunkowaniami geopolitycznymi w 1939 r. A na przykładzie walki oblężonej i broniącej się przed Niemcami Warszawy i dzięki zdjęciom Juliana Bryna'a, Amerykanina, który fotografował walczące miasto, poznają oblicze wojny totalnej.

Jakaż piękna musi być Polska...

Losy polskiej ludności cywilnej w czasie II wojny światowej widziane oczami dzieci. Co przeżywała młodzież 1939 roku? Jak różne były ich losy, dlaczego nie mogli wrócić do Polski? Poprzez kolejne etapy: od września 1939, przez terror kolejnych dni i deportacje poznamy ich wojenną tułaczkę i życie na emigracji.

Na podstawie otrzymanych tekstów uczniowie opowiedzą o losach swoich rówieśników żyjących w czasie II wojny światowej.

Selfie z bohaterem

Czy zrobiłbyś selfie z Sienkiewiczem, Prusem, Orzeszkową, Trauguttem? Co sprawia, że chcemy mieć fotkę z którąś z tych osób. Poznajemy wybranego bohatera i robimy z nim selfie.

Życie codzienne w XIX w.

Konwenanse, zakazy, zabobony czy raczej swoboda i nieliczenie się z nikim? Biedota, żebracy czy bogata szlachta? Romantycy czy realisci? Lekarz czy znachor? Postęp czy zacofanie? Co wiemy o wieku XIX? Poznamy czas wielu kontrastów i czas wielkich przełomów. Czas wielu znanych pisarzy i poetów, malarzy i rzeźbiarzy. Jak wiele pytań może się pojawić, gdy poznamy kilka faktów z dziewiętnastowiecznych zapisków.

MUZEUM W LICHENIU

Muzeum im. ks. Józefa Jarzębowskiego z siedzibą w sanktuarium Matki Bożej w Licheniu Starym jest kontynuacją utworzonego w 1925 r. przez marianina, ks. Józefa Jarzębowskiego, muzeum przy Gimnazjum Zgromadzenia Księża Marianów na Bielanych w Warszawie. Przeniesione po II wojnie światowej do Fawley Court w Wielkiej Brytanii, prowadziło tam działalność od 1953 do 2006 r.

W 2006 r. księża marianie podjęli decyzję o przeniesieniu kolekcji z Fawley Court do sanktuarium w Licheniu. Kolekcja ta, pod wieloma względami niezwykła, swoimi losami odzwierciedla dzieje narodowej kultury. Stanowi również świadectwo działalności zakonu marianów na przestrzeni dramatycznej i burzliwej polskiej historii ostatnich 80 lat.

Muzeum w licheńskim sanktuarium rozpoczęło swoją działalność 2 lipca 2010 r. Mieści się na dwóch piętrach w północnej części bazyliki. Kolekcja została podzielona tematycznie. Jedno piętro zajmują eksponaty poświęcone historii Polski, na drugim znajdują się: skarbczyk starej książki, sala sztuki sakralnej oraz galeria grafiki i rysunku.

KOLEKCJA MUZEALNA

- Rękopisy, starodruki, zbiory kartograficzne od XV do XVIII w. Wśród dzieł są m.in. tzw. Statuty Łaskiego, Biblia Leopoldy, Biblia brzeska, Biblia Jakuba Wujka.
- Dokumenty królewskie od Władysława Jagiełły do Stanisława Augusta Poniatowskiego.
- Bulle papieskie od XVI do XVIII w.
- Pamiątki, dokumenty, autografy bohaterów narodowych, dostojników kościoła katolickiego, poetów i pisarzy, m.in. T. Kościuszki, J. Bema, J. Hallera, R. Traugutta, H. Kołłątaja, A. Mickiewicza, H. Sienkiewicza, E. Orzeszkowej, W. Reymonta, S. Wyspiańskiego, C.K. Norwida, J. I. Kraszewskiego, Z. Krasińskiego.
- Zbiór druków ulotnych i czasopism XIX-wiecznych będących światowymi unikatami, zachowanymi często w jednym egzemplarzu, zwłaszcza druki ulotne i czasopisma z okresu powstania styczniowego 1861-1865.
- Liczący kilkaset eksponatów unikatowy zbiór polskiej, europejskiej oraz wschodniej broni białej z okresu XVI-XIX w.
- Rysunki, akwarele i grafiki twórców europejskich od XVI do XX w., m.in. rysunki J. Matejki, H. Siemiradzkiego, J. Brandta, J. Kossaka.
- Pamiątki związane z Konstytucją 3 Maja, powstaniem kościuszkowskim, Księstwem Warszawskim i udziałem Polaków w armii napoleońskiej, powstaniem listopadowym, Wiosną Ludów, powstaniem styczniowym, pierwszą wojną światową, wojną z Rosją sowiecką 1920 r., okresem międzywojennym.
- Pamiątki związane z okupacją hitlerowską i sowiecką oraz walką Polaków o niepodległość w latach 1939-1945 i 1945-1989.

muzeum

ks. Józefa Jarzębowskiego MIC
w Licheniu Starym

czynne:

poniedziałek	nieczynne
wtorek-piątek	10.00 – 16.00
sobota	10.00 – 18.00
niedziela	10.00 – 16.00

Grupa zainteresowana zwiedzaniem Muzeum z przewodnikiem
proszona jest o wcześniejszy kontakt z Biurem Obsługi Pielgrzyma
tel. (+48) 63 270 81 63, e-mail: lichen@lichen.pl

Sanktuarium Matki Bożej Licheńskiej

Muzeum im. ks. Józefa Jarzębowskiego MIC
ul. Klasztorna 4, 62-563 Licheń Stary
tel. (+48) 63 270 86 35
www.lichen.pl, e-mail: muzeum@lichen.pl

